

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2006.GODINU**

Sarajevo, april 2007. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZORSKI IZVJEŠTAJ	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja	4
3.	Nalazi i preporuke	5
3.1.	Sistem internih kontrola	5
3.2.	Budžet	7
3.3.	Izvršenje budžeta	8
3.4.	Nabavke	9
3.5.	Popis sredstava i izvora sredstava	10
4.	Korespodencija	10
5.	Rezime	10

Prilog 1: Tabela 1 «Izvršenje budžeta za period 01.01.- 31.12.2006.godine»;

Prilog 2: Komentari na Nacrt Izvještaja broj: 12-16-1-1388-3/07 od 24.05.2007. godine;

Prilog 3: Odgovor na komentare na Nacrt Izvještaja broj: 05-1-16-1-325-2/07 od 31.05.2007. godine.

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja Ministarstva odbrane BiH (u daljem tekstu: Ministarstvo) za 2006. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za finansijske izvještaje, za postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonski osnov revizije sadržan je u odredbama Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Sl. glasnik BiH» broj: 12/06). Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI («Sl. glasnik BiH» broj: 15/01). Ovi standardi zahtjevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojim se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine i pouzdano izvještavanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razumnu osnovu za davanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva za 2006. godinu prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje Ministarstva na dan 31.12.2006. godine osim za efekte koji na finansijske izvještaje mogu imati pozicije koje se odnose na slijedeće:

- U Ministarstvu i dalje postoji izražen problem upravljanja i rukovođenja u dijelu koji se odnosi na razgraničenje ovlaštenja i odgovornosti između zamjenika ministra za upravljanje resursima i sekretara Ministarstva, što je posljedica skoro identičnih ovlaštenja i odgovornosti za ta radna mjesta koja su definisana važećim Zakonima (tačka 3.1. Izvještaja);

- Nedovoljno pouzdan sistem internih kontrola u dijelu internog nadzora nad poslovnim procesima planiranja budžeta i praćenju i izvještavanju o izvršenju budžeta (tačka 3.2; 3.3. Izvještaja);
- Ministarstvo nije u potpunosti realizovalo preporuke date u Izvještaju o izvršenoj reviziji za 2005. godinu (tačka 2. Izvještaja);
- Ministarstvo u pojedinim slučajevima nije trošilo javni novac u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 3.4. Izvještaja);
- Ministarstvo je izvršilo nepotpun popis sredstava i izvora sredstava u dijelu koji se odnosi na popis građevinskih objekata i sredstava u pripremi (tačka 3.5. Izvještaja).

Sarajevo, 10.04.2007. godine

II REVIZORSKI IZVJEŠTAJ

1. Uvod

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo) osnovano je Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH («Sl. Glasnik BiH» broj: 5/03 i 42/03). Visoki predstavnik za BiH je, u maju 2003. godine, donio Odluku kojom se uspostavlja Komisija za odbrambenu reformu (u daljem tekstu: Komisija) sa osnovnim zadatkom da utvrdi pravne mjere, kao i ustavne i zakonske odredbe neophodne za reformu odbrambenih struktura BiH, sa ciljem prihvatanja kandidature BiH za ulazak u partnerstvo za mir. Istom Odlukom Komisija je zadužena da, u skladu sa utvrđenim principima, između ostalog pripremi zakone na državnom nivou uključujući i državni zakon o odbrani. Sve do decembra 2003. godine kada je Visoki predstavnik za BiH, donio Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine («Sl. Glasnik BiH» broj: 43/03 i 88/05) kojim je regulisan jedinstven odbrambeni sistem BiH, te poslove je obavljao Stalni komitet za vojna pitanja BiH.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH («Sl. Glasnik BiH» broj: 42/03) utvrđena je nadležnost Ministarstva i to za:

Stvaranje i održavanje odbrambenog kapaciteta, kako bi se obezbjedila zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH; Nadzor nad svim aspektima Oružanih snaga BiH; Predstavljanje u međunarodnim odnosima vezano za pitanja odbrane; Izradu, pregled i ažuriranje odbrambene politike BiH, koju odobrava Predsjedništvo BiH; Izradu i odobravanje politika i propisa u pogledu organizacije, administracije, obuke, opremanja i upotrebe Oružanih snaga BiH; Obezbjedenje da BiH poštuje međunarodne obaveze vezano za pitanja odbrane; Aktiviranje jedinica rezervnog sastava i kategorija rezervista za sve operacije, izuzev planirane obuke; Razmještanje ili upotrebu bilo kojeg dijela Oružanih snaga van BiH za sve operacije ili aktivnosti obuke; Izdavanje instrukcija načelniku Zajedničkog štaba BiH za upotrebu ili razmještanje bilo koje jedinice Oružanih snaga unutar BiH za potrebe koje nisu obuka; Uspostavljanje postupaka za odobravanje vojne pomoći civilnim vlastima u slučaju prirodnih katastrofa i nesreća, po ovlaštenju datom od Predsjedništva BiH; Ustanovljavanje postupaka koji obezbjeđuju transparentnost funkcija Ministarstva i ostale nadležnosti definisane u Zakonu.

Ministarstvo je donijelo generalni godišnji plan rada za 2006. godinu koji se uglavnom svodi na aktivnosti ispunjenja uslova za prijem Bosne i Hercegovine u Partnerstvo za mir kao i realizaciju reformskih procesa odbrane Bosne i Hercegovine.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Ministarstva za 2005. godinu, o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji, kao i prethodnu fazu revizije za 2006. godinu. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti u poslovanju Ministarstva opisane u Izvještaju i rukovodstvu je sugerisano da te nepravilnosti razmotri, te da poduzme određene aktivnosti na otklanjanju istih.

Ministarstvo je u propisanom roku od 60 dana, a u skladu sa odredbama člana 16.stav 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, dostavilo Odgovor o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u revizorskom izvještaju za 2005. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije, date u navedenom Izvještaju i datim preporukama u prethodnoj reviziji, kao i uvidom u realizovane aktivnosti koje su navedene u Odgovoru o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja nepravilnosti koje su identifikovane u revizorskom izvještaju za 2005. godinu utvrdili smo je da je Ministarstvo djelimično otklonilo te slabosti i nepravilnosti kako slijedi:

Realizovane preporuke:

- Djelimično su izvršena unaprjeđenja u planiranju budžeta;
- Uz izvještaj o radu za 2006. godinu dostavljen je i finansijski izvještaj;
- Uspostavljena je kontrola unosa podataka u ISFU sistem;
- Usvojena je Odluka o visini telekomunikacijskih troškova za službene fiksne telefone;
- Izvršena je uplata propisanih poreskih obaveza po osnovu ugovora o korištenju stanova;
- Usvojen je Pravilnik o školovanju i usavršavanju u Ministarstvu;
- Ministarstvo je otklonilo nedostatke utvrđene u blagajničkom poslovanju;
- U Ministarstvu se dosljedno primjenjuje modificirana računovodstvena osnova kod priznavanja rashoda;
- U Ministarstvu se primjenjuju interna pravila koja uređuju upotrebu službenih automobila;
- U većini slučajeva, prilikom nabavki roba i usluga i izvođenju radova Ministarstvo se pridržavalo odredbi Zakona o javnim nabavkama;

Aktivnosti koje su u toku:

- Nadogradnja postojećeg sistema internih kontrola koja se prevashodno ogleda u aktivnostima na izradi, usvajanju i primjeni Politika sistema internih kontrola.

Preporuke koje nisu realizovane:

- Ministarstvo nije usvojilo Pravilnik o internoj kontroli;
- U 2006. godini nisu izvršena razgraničenja ovlaštenja i odgovornosti između zamjenika ministra za upravljanje resursima i sekretara Ministarstva;
- Djelimično su izvršena unapređenja u planiranju budžeta Ministarstva;
- U Ministarstvu su i dalje prisutni problemi u organizovanju i potpunom obavljanju popisa sredstava i izvora sredstava;
- U Ministarstvu je i dalje izražen problem vezan za evidentiranje utrošenih sredstava za program posebne namjene «Vojno – diplomatsko predstavljanje Bosne i Hercegovine u inostranstvu».

3. Nalazi i preporuke

3.1. Sistem internih kontrola ¹

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Ministarstvu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju finansijski izvještaji, te da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima.

Ministarstvo finansija i trezora BiH dostavilo je svim korisnicima budžeta Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine koji sadržava smjernice u vezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara BiH i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa.

Ministarstvo je preduzelo aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama, izradom Politika sistema internih kontrola, čiji je prijedlog izradio Tim 3 formiran u okviru timova zaduženih za reformu odbrane BiH i isti je baziran na smjernicama Ministarstva finansija i trezora BiH. Potvrđeno nam je od strane odgovornih osoba u Ministarstvu da navedeni dokument nije usvojen i da se njegovo usvajanje i puna primjena očekuje u prvoj polovini 2007. godine do kada bi trebao da se okonča tranzicijski proces preuzimanja i popune personala.

Ured za reviziju podržava ovakav model pristupa uspostave sistema internih kontrola, te preporučujemo rukovodstvu Ministarstva da poduzme aktivnosti na blagovremenom usvajanju predloženog dokumenta o sistemu internih kontrola, koji će se bazirati na datim smjernicama Ministarstva finansija i trezora BiH, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zloupotreba u poslovanju Ministarstva.

¹ Interne kontrole su jedinstven proces koji uvodi organizacija kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju tačnost i pravilnost evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i ekonomično i efektivno trošenje javnog novca.

Najveća odgovornost za uspostavljanje sistema internih kontrola i samim tim i kontrolnog okruženja vezana je za rukovodstvo Ministarstva. Uspostavljanjem efikasnog i efektivnog sistema internih kontrola najviše će koristiti rukovodstvu jer će takav sistem obezbijediti (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od prevara, grešaka i eventualnih zloupotreba.

U Ministarstvu je i u toku 2006. godine postojao izražen problem upravljanja i rukovođenja u dijelu koji se odnosi na razgraničenje ovlaštenja i odgovornosti u internim aktima između zamjenika ministra za upravljanje resursima i sekretara Ministarstva, obzirom da su njihova ovlaštenja i odgovornost skoro identični, a utvrđeni su Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine i Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.

Uočili smo da proces tranzicije u oblasti odbrane nije okončan do 28.12.2006. godine kako je to utvrđeno odredbama Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine. Prema riječima odgovornih u Ministarstvu, do kašnjenja u provođenju procesa tranzicije (preuzimanja personala iz bivših entitetskih ministarstava odbrane) je došlo zbog kašnjenja u donošenju provedbenih akata koje prate taj proces. Uvjerili smo se da je postupak popune profesionalnim vojnim licima okončan početkom 2007. godine, a da bi se postupak preuzimanja i popune civilnim licima mogao okončati do kraja maja 2007. godine.

Takođe smo se uvjerali da proces preuzimanja imovine od bivših entitetskih ministarstava odbrane nije okončan i da je neizvjesno do kada će taj postupak trajati. Osnovni razlog, prema riječima odgovornih u Ministarstvu, je taj što još nije potpisan Sporazum o preuzimanju perspektivne imovine između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i entitetskih vlada.

Kao posljedica odlaganja u preuzimanju imovine od bivših entitetskih ministarstava odbrane u Ministarstvu su povećani troškovi održavanja imovine koja je proglašena neperspektivnom, obzirom da istom raspolaže Ministarstvo.

Mišljenja smo da bi naprijed opisana kašnjenja u provođenju tranzicije mogla imati za posljedicu odlaganje u provođenju zakonima utvrđenih aktivnosti te institucije.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu Ministarstva da poduzme dodatne aktivnosti u cilju implementacije procesa tranzicije odbrambenog sistema Bosne i Hercegovine kako bi se obezbjedili uslovi za efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti te institucije i smanjio rizik od eventualnih namjernih ili nenamjernih grešaka kao i eliminisali troškovi održavanja imovine koja je proglašena neperspektivnom.

3.2. Budžet

Prijedlog budžeta za 2006. godinu Ministarstvo je dostavilo Ministarstvu finansija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 310.841.858 KM u koji iznos je uključen program posebne namjene za provođenje tranzicije u iznosu od 10.336.451 KM, pod pretpostavkom da će u Ministarstvu u 2006. godini biti zaposleno 13.070 izvršilaca poslova predviđenih važećim Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji u entitetskim ministarstvima odbrane i Ministarstvu. Predloženi budžet za Ministarstvo imao je slijedeću strukturu: za tekuće izdatke 279.942.382 KM, kapitalne izdatke iznos od 12.435.000 KM i programe posebne namjene iznos od 18.464.476 KM. Prijedlog budžeta u navedenom iznosu usaglašen je na radionici koja je održana u Neumu 11.11.2005. godine uz prisustvo predstavnika Ministarstva odbrane; Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine te predstavnika međunarodne zajednice (NATO, OSCE, OHR). Zbog ograničenja u visini budžeta za 2006. godinu, Ministarstvo finansija i trezora BiH je izvršilo korekciju predloženog budžeta na 278.100.000 KM u koji iznos su uključeni programi posebne namjene u iznosu od 11.355.000 KM. Predloženim budžetom predviđeno je 5 programa posebne namjene, a isti su odobreni u predloženim iznosima osim programa posebne namjene «Tranzicija» i to: «Vojno diplomatsko predstavljanje BiH u inostranstvu» u iznosu 2.097.000 KM, «Nato i PpF aktivnosti» u iznosu od 245.000 KM, «Misija podrške miru» 3.984.000, «Bilateralno –

multilateralna saradnja» u iznosu od 1.401.000 KM, «Implementacija međunarodnih sporazuma» iznos od 401.000 KM i «Tranzicija» 3.227.000 KM (traženo 10.336.451 KM).

Ministarstvo je dobilo donaciju američke Vlade, u iznosu od 409.398 KM za finansiranje špediterskih troškova nastalih po doniranoj opremi, a ista je evidentirana kao program posebne namjene. Takođe, Ministarstvu je odobrena donacija u iznosu od 64.358 KM za izradu instalacija za uvezivanje informacionog sistema.

Kao posljedica kašnjenja u provođenju reformskih procesa odbrambenog sistema Bosne i Hercegovine, Ministarstvu je odobreno tri puta prestruktuiranje ukupno odobrenih rashoda u iznosu od 37.025.111 KM uključujući i prestruktuiranja na programima posebne namjene što iznosi 13,31% od ukupno odobrenog budžeta.

Najveće umanjeње odobrenog budžeta izvršeno je sa pozicije bruto plate zaposlenih u iznosu od 15.418.188 KM, sa pozicije nabavka materijala u iznosu od 10.692.690 KM i sa pozicije programa posebne namjene «Tranzicija» u iznosu od 3.227.000 KM, a što je posljedica kašnjenja u preuzimanju personala od bivših entitetskih ministarstava odbrane (profesionalnih vojnih lica i civilnih lica). Naprijed navedena sredstva su preusmjerena na kapitalne izdatke (10.287.062 KM za opravku letjelica, 12.296.616 KM za naknade troškova zaposlenih, 7.194.400 KM za izdatke za usluge prevoza i goriva..).

Ukupno odobreni budžet za Ministarstvo, po izvršenim restruktuiranjima i uvećanju za iznos uplaćenih donacija iznosio je 278.573.756 KM sa slijedećom strukturom: tekući izdaci 257.111.913 KM, kapitalni izdaci 16.825.062 KM i programi posebne namjene 4.636.781 KM.

U Ministarstvu je formiran Odbor za sredstva odbrane čiji je zadatak da prati planiranje i utrošak budžetskih sredstava. Uvjerili smo se da taj Odbor održava sjednice i na istim razmatra problematiku vezanu za praćenje izvršenja budžeta kao i donosi određene zaključke u cilju unaprjeđenja sistema planiranja i praćenja izvršenja budžeta.

Pregled traženog, odobrenog i utrošenog budžeta kao i ostvarenog broja uposlenih za period 01.01.-31.12.2006. godinu prikazan je u tabeli broj 1. u prilogu ovog Izvještaja.

Iako svjesni činjenice da su naprijed navedene slabosti posljedica kašnjenja u provođenju reformskih procesa u odbrambenom sistemu Ured za reviziju je mišljenja da Ministarstvo treba da donese procedure izrade i usvajanja nacrtu budžeta uzimajući u obzir analize i procjene potrebnih sredstava sa realno utvrđenim rokovima pojedinih faza tranzicije sistema odbrane, kao i preuzetih obaveza, predviđenih donacija, plana potrebnih kapitalnih sredstava, programa posebne namjene itd. čime bi se izbjeglo stvaranje rezervi na pojedinim vrstama rashoda kao što su bruto plate i programi posebnih namjena, na koji način se omogućava korištenje ovako stvorenog viška sredstava za druge potrebe. Uz kvalitetniju komunikaciju sa Ministarstvom finansija i trezora BiH kao i ostalim institucijama koje odlučuju o visini potrebnih sredstava za Ministarstvo, postigle bi se realne procjene potrebnih sredstava što bi omogućilo i određene uštede javnog novca.

3.3. Izvršenje budžeta

Budžet Ministarstva je realizovan za tekuće izdatke, kapitalne izdatke i programe posebne namjene u iznosu 266.606.966 KM, što predstavlja 96% odobrenog budžeta ili manje za iznos od 11.966.760 KM u odnosu na odobreni budžet.

Ministarstvo je utvrdilo odgovarajuća pravila kojim se utvrđuje pojedinačno pravo na stvaranje pojedinih troškova i ograničavanja visine tih troškova. Međutim, uočili smo da se pojedina interna

pravila nedosljedno primjenjuju što je posljedica nedovoljno izgrađenog sistema internih kontrola. Nepravilnosti koje smo uočili odnose se na slijedeće:

- Utvrdili smo da u Ministarstvu nisu usvojili program stručnog usavršavanja i školovanja za 2006. godinu (Pravilnik o istom je usvojen u julu 2006. godine). Uočili smo da je izvršena isplata iznosa od 1.330 KM i 1.360 KM za naknade obrazovanja i izdataka za specijalizaciju (kurs) 3.241,84 KM bez prethodno provedene procedure internog oglašavanja i poziva zainteresovanim uposlenim da apliciraju za dodjelu tih sredstava.

Revizija je i ranije davala preporuku rukovodstvu da usvoji i dosljedno primjenjuje navedena interna akta i pravila potrošnje, a sve u cilju racionalnog, ekonomičnog i transparentnog trošenja javnih sredstava.

- U pojedinim slučajevima u Ministarstvu nisu dosljedno primjenjivali pravila o korištenju sredstava za mobilne telefone. Utvrdili smo da su pojedini koji imaju pravo na tu vrstu troškova te troškove ostvarili iznad dozvoljenog iznosa u decembru 2006. godine, a da nije doneseno rješenje o priznavanju prekoračenja ili naknadi istog kako je to navedeno u tom aktu, iako je Sektor za finansije i budžet skretao pažnju rukovodstvu na taj problem.

Takođe se nismo mogli uvjeriti da su za ostvarene troškove usluga korištenja interneta rukovodioci pojedinih organizacionih cjelina u okviru Ministarstva regulisali strukturu ovih troškova u okviru odobrenog budžeta kako je to predviđeno Odlukom o visini troškova interneta za 2006. godinu.

Utvrdili smo da su troškovi reprezentacije u mjesecu novembru 2006. godine po računima Službe za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine, u pojedinim slučajevima prekoračeni u odnosu na odobrene iznose i da za ta prekoračenja nisu donesena rješenja o priznavanju istih ili izvršena umanjenja plate za ta lica koja su izvršila prekoračenje odobrenog iznosa reprezentacije, a kako je to propisano internim aktom o utrošku sredstava reprezentacije.

Preporučujemo rukovodstvu da dosljedno primjenjuje usvojene interne akte kojima je utvrđeno pojedinačno pravo i visina utroška tih sredstava i način pravljanja troškova iznad dozvoljenog iznosa, a sve u cilju racionalnog i ekonomičnog trošenja odobrenih sredstava za tu namjenu.

- Utvrdili smo da su u Ministarstvu neto plate oficira za vezu Bosne i Hercegovine u Tampi - SAD u iznosu od 15.112,28 KM kao i naknade za topli obrok u iznosu od 2.304,00 KM knjižene na teret sredstava programa posebne namjene «Nato i PfP aktivnosti» umjesto na program posebne namjene «Misija podrške miru». Saopšteno nam je od odgovornih lica da su to uradili iz razloga što nisu imali dovoljno raspoloživih sredstava na tom programu, te da je dokumentacija kasno dostavljena i da nisu iz tog razloga bili u mogućnosti da izvrše prestrukturiranje sredstava sa drugih pozicija;
- Takođe smo utvrdili da su na kontima «usluge smještaja», «izdaci za specijalizaciju i školovanje» i «usluge stručnog usavršavanja» programa posebne namjene «Bilateralno –multilateralna saradnja» zbirno knjiženi troškovi smještaja i ishrane

za polaznike PSOTC kursa u Butmiru u iznosima 26.065,35 KM, 68.454,05 KM, 58.674,90 KM i 68.454,05 KM a trebalo je iste odvojeno proknjižiti prema vrsti troška;

- Prilikom evidentiranja rashoda za program posebne namjene «Vojno diplomatsko predstavljanje Bosne i Hercegovine u inostranstvu» na kontu «Troškovi dnevnica u inostranstvu» evidentirani su i troškovi smještaja u iznosu od 3.160,50 KM koji nisu prikazani na putnom nalogu. Takođe na kontu «Troškovi fiksnih telefona» knjiženi su troškovi mobilnih telefona u iznosu od 1.134,38 KM i troškovi zakupnine za IV kvartal u iznosu od 5.867,49 KM, a na kontu «Unajmljivanje stanova» uz zakupninu za IV kvartal knjiženi su i troškovi interneta i investicionog održavanja u iznosu od 213,87 KM, PTT troškovi u iznosu od 321,83 KM i troškovi osiguranja stana u iznosu od 459,50 KM.

Ured za reviziju preporučuje Ministarstvu da ubuduće prije priznavanja navedenih troškova izvrši detaljnu kontrolu vjerodostojnosti dokumentacije, donese interna pravila za utrošak sredstava iz programa posebne namjene, te da u cilju obezbjeđenja zakonitog poslovanja pojača nadzor nad ovim poslovnim procesima, kako se ovakvi propusti ubuduće ne bi ponavljali.

3.4. Nabavke

Utvdili smo da u Ministarstvu, prilikom izbora dobavljača za isporuku roba i usluga, u pojedinim slučajevima nisu postupali u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama čija ukupna vrijednost prelazi iznos od 3.000 KM.

- Izbor dobavljača «BH TELECOM», «EUROPONET» i «BLIC NET» za pružanje internet usluga (ukupno ostvareni troškovi za 2006. godinu iznose 18.377,30 KM);
- Prilikom izbora dobavljača «ARMY SHOP» za isporuku reprezentativnog materijala u iznosu od 74.747 KM u Ministarstvu su se pozvali na član 5. stav 1.d) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, koji propisuje da se na Ugovore koji se odnose na proizvodnju ili trgovinu oružjem, vojnom opremom i namjenskim materijalom ne primjenjuju odredbe navedenog Zakona. Obzirom da se radi o reprezentativnom materijalu (upaljači, olovke, kalendari, rokovnici i mape sa logom Ministarstva) revizija je mišljenja da se u konkretnom slučaju trebao primijeniti adekvatan postupak izbora najpovoljnijeg ponuđača propisan Zakonom o javnim nabavkama za navedenu vrijednost reprezentativnog materijala.

Ured za reviziju je u svom prethodnom izvještaju skretao pažnju na ovu vrstu nepravilnosti i davao preporuke da se pojača nadzor nad primjenom navedenog propisa kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali. Međutim, pored usvojenih internih pravila i procedura, prilikom nabavki roba i usluga izostala je kontrolna aktivnost kojom bi se otklonili ovakvi propusti.

Preporučujemo rukovodstvu da usvoji takve procedure za stvaranje materijalnih obaveza koje omogućavaju predhodnu kontrolu i posebna odobrenja za

zaključenje ugovora sa dobavljačima, kako bi se ubuduće spriječilo ponavljanje ovakvih propusta.

3.5. Popis sredstava i izvora sredstava

Revizija je utvrdila da Ministarstvo nije izvršilo sveobuhvatan popis sredstava i izvora sredstava u dijelu koji se odnosi na popis sredstava u pripremi u iznosu od 11.583.808,49 KM, građevinskih objekata u vrijednosti od 3.695.991,45 KM i građevinskih objekata koji se vode na programu posebne namjene Donacija prijateljskih zemalja u iznosu od 64.358,15 KM. U postupku trajanja revizije Ministarstvo je izvršilo popis građevinskih objekata koji odgovara knjigovodstvenom stanju, a djelimično je izvršen popis sredstava u pripremi u iznosu od 11.389.422,95 KM, tako da je ostalo nepopisano 194.385,54 KM vrijednosti sredstava u pripremi.

Pored toga što predstavlja obavezu, potpun i u skladu sa propisima² proveden popis sredstava i njihovih izvora, doprinosi da u godišnjim finansijskim izvještajima bude iskazan istinit i fer pregled sredstava i izvora sredstava.

Ured za reviziju je i u prethodnim izvještajima skretao pažnju na ovaj propust i davao preporuke da je potrebno posvetiti više pažnje prilikom organizovanja i vršenja popisa, te da se popisne aktivnosti obave kako to nalažu računovodstveni standardi kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

4. Korespondencija

Ministarstvu je uručen Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji za 2006. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Ministarstvo je dostavilo svoje komentare na Nacrt Izvještaja.

Ured za reviziju je prihvatio sugestiju iz komentara na Nacrt Izvještaja koja se odnosila na našu konstataciju u tački «5. Rezime» u dijelu utvrđenih slabosti u planiranju budžeta za Ministarstvo i izvršio korekciju kako je navedeno u odgovoru na kometatane na Nacrt Izvještaja.

Uz ostale komentare nisu dostavljeni novi dokazi koji bi mogli uticati na izmjenu naših nalaza navedenih u Nacrtu Izvještaja.

Na osnovu naprijed iznešenog ovaj Izvještaj predstavlja konačni Izvještaj o Izvršenoj reviziji Ministarstva za 2006. godinu.

U prilogu Izvještaja dostavljamo vam komentare Ministarstva i naš odgovor.

5. Rezime

Ured za reviziju je izvršio reviziju poslovanja Ministarstva, u skladu sa odredbama Zakona o reviziji institucija BiH i INTOSAI standardima, uz uvažavanje opštih uslova okruženja u kojim je poslovalo Ministarstvo. Revizijom smo utvrdili određeni broj nepravilnosti i nedostataka:

- U Ministarstvu i dalje postoji izražen problem upravljanja i rukovođenja u dijelu koji se odnosi na razgraničenje ovlaštenja i odgovornosti između zamjenika ministra za

²Međunarodni računovodstveni standardi; Instrukcija Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine o izradi i dostavljanju finansijskih izvještaja budžetskih korisnika – institucija BiH za 2006. godinu.

upravljanje resursima i sekretara Ministarstva, što je posljedica skoro identičnih ovlaštenja i odgovornosti za ta radna mjesta koja su definisana važećim zakonima (tačka 3.1. Izvještaja);

- Kašnjenje u reformskim procesima odbrambenog sistema Bosne i Hercegovine (tačka 3.1. Izvještaja);
- Planirani budžet nije bio usklađen sa realnom dinamikom provođenja pojedinih faza tranzicije odbrambenog sistema Bosne i Hercegovine (tačka 3.2. Izvještaja);
- Ministarstvo nije usvojilo program stručnog usavršavanja za 2006. godinu (tačka 3.3. Izvještaja);
- Nedovoljno pouzdan sistem internih kontrola u dijelu internog nadzora nad pojedinim poslovnim procesima, praćenju i izvještavanju o izvršenju budžeta (tačka 3.3. Izvještaja);
- Ministarstvo, u pojedinim slučajevima nije trošilo javni novac u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 3.4. Izvještaja);
- Popis sredstava, obaveza i potraživanja nije urađen u skladu sa važećim propisima koji uređuju tu oblast (tačka 3.5. Izvještaja).

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

M.P.